

คู่มือการเก็บส่งตรวจ

สรุปข้อปฏิบัติในการเก็บ และรักษาส่งตรวจทางเซลล์วิทยา

ชนิดของสิ่งส่งตรวจ	วิธีการจัดเก็บและนำส่ง	ปริมาณที่เหมาะสม (ml) (ไม่รวม ปริมาณน้ำยารักษา สภาพ)	อุณหภูมิที่จัดเก็บ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา**
1. PAP Smear	Conventional Cervico-Endocervical แล้ว สเมียร์บนสไลด์ จุ่มทันทีใน 95% ethyl alcohol โดยแช่อย่างน้อย 15 นาทีก่อนย้อม หรือ 30 นาทีก่อนส่งไปรษณีย์	>= 1 slide	25	1 สัปดาห์
2. Sputum	ตื่นนอน ทำความสะอาดช่องปาก แล้วไอ ลีๆ นำเสมหะใส่ภาชนะ ปิดฝา นำส่งทันที ต้องเก็บส่ง 3 วันต่อเนื่องกัน หรือ นำเสมหะที่ได้ เติม 50% ethyl alcohol อัตราส่วนต่างสิ่งส่งตรวจ 1:1 โดยปริมาตรแล้วนำเข้าตู้เย็น เมื่อเก็บครบ 3 วันแล้ว นำเสมหะทั้งหมดส่งตรวจ	3 - 5 ml	4	48-72 ชั่วโมง
3. Washing หรือ brushing จาก - Bronchial , - Esophageal, หรือ - Peritoneal	- Smear ที่ได้จากการทำ brushing ให้จุ่มใน 95% ethyl alcohol ทันที 15 นาที ก่อนนำย้อม หรือ 30 นาที ก่อนส่งตรวจทาง ไปรษณีย์ - น้ำล้างจาก Washing นำบรรจุ ภาชนะส่งห้องปฏิบัติการทันที หรือเก็บใน ภาชนะสะอาด เติม 50% ethyl alcohol ในอัตรา 1:1 โดยปริมาตร	>= 4 Slides 5 - 10 ml	25 4	1 สัปดาห์ 48 ชั่วโมง
4. Body Cavity Fluid, Ascitic, Pericardial, Pleural	- ส่งตรวจสดทันทีหลังเจาะนำใส่ภาชนะ หรือในน้ำยารักษาสภาพ 50% ethyl alcohol อัตราส่วนต่อสิ่งส่งตรวจ 1:1 โดยปริมาตร	50 - 100 ml	4	48 ชั่วโมง
5. Gastric lavage	นำน้ำล้างที่ได้ส่งทันที หรือ เติม 95% Alcohol ทันที อัตราส่วนน้ำล้างต่อน้ำยา 1:1 โดยปริมาตร หมายเหตุ: ภาชนะนี้ต้องแช่ในน้ำแข็ง	300 - 500 ml	4	24 ชั่วโมง

	ตลอดเวลา ก่อนนำส่งห้องปฏิบัติการ			
--	----------------------------------	--	--	--

** หมายถึงระยะเวลาที่สามารถเก็บไว้ก่อนนำส่งห้องปฏิบัติการได้ โดยไม่เกิดความเสียหายต่อสภาพเซลล์

ชนิดของสิ่งส่งตรวจ	วิธีการจัดเก็บและนำส่ง	ปริมาณที่เหมาะสม (ml) (ไม่รวม ปริมาณน้ำยารักษา สภาพ)	อุณหภูมิที่จัดเก็บ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา**
6. CSF	<ul style="list-style-type: none"> - CSF ที่เจาะได้ บรรจุภาชนะสะอาด ส่งห้องปฏิบัติการทันที หรือรักษาสภาพในน้ำยา 50% ethyl alcohol อัตราส่วน 1:1 โดยปริมาตร - เข็มที่ใช้เจาะควรสามารถนำส่งเพื่อปั่นเตรียมสไลด์ได้ โดยให้นำเข็มที่ใช้เจาะใส่ในหลอดสะอาด เดิม 50% ethyl alcohol และ NSS อย่างละ 1 cm³ รักษาสภาพ ส่วน NSS ช่วยให้ความชุ่มชื้นมากขึ้น 	ทั้งหมดที่เจาะได้	4	ส่งทันที
7. Urine	<p>ต้องระบุด้วยว่าเก็บโดยวิธีใด</p> <p>1. Catheterized urine บรรจุในภาชนะสะอาด ส่งห้องปฏิบัติการทันที หรือรักษาสภาพด้วย 50% ethyl alcohol อัตราส่วนต่อสิ่งส่งตรวจ 1:1 โดยปริมาตร</p> <p>2. Voided urine ให้เก็บช่วง Mid stream urine ของการปัสสาวะครั้งแรกในตอนเช้า แล้วกระทำเช่นเดียวกับ catheterized urine นำปัสสาวะที่ได้จากการเก็บติดต่อกัน 3 วัน ในแต่ละขวดเก็บในตู้เย็น เมื่อครบจึงนำส่งห้องปฏิบัติการ</p>	<p>>= 50 ml</p> <p>>= 50 ml</p>	<p>4</p> <p>4</p>	<p>48 ชั่วโมง</p> <p>48 ชั่วโมง</p>
8. Fine Needle Aspiration Smear	<ul style="list-style-type: none"> - Smear สไลด์ที่ได้ นำมาจุ่มทันทีใน 95% ethyl alcohol แห่อย่างน้อย 15 นาทีก่อนการย้อม หรือ 30 นาทีก่อนส่งทางไปรษณีย์ - กรณีเจาะดูดได้สารน้ำจาก Cyst สามารถบรรจุภาชนะนำส่งทันที หรือรักษาสภาพ ใน 50% ethyl alcohol อัตราส่วนต่อสารน้ำ 1:1 โดยปริมาตร 	4 - 8 slides	4	1 สัปดาห์

** หมายถึงระยะเวลาที่สามารถเก็บไว้ก่อนนำส่งห้องปฏิบัติการ ได้ โดยไม่เกิดความเสียหายต่อสภาพเซลล์